

ANY XXVI.—BATALLADA 1374

BARCELONA

21 DE SETEMBRE DE 1895
(0/38)

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA.
Números atrassats: 10 céntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, 20, botiga.
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50.
Cuba y Puerto-Rico 2.—Estranger, 2'50.

NOTA DEL DÍA

L' obertura dels Tribunals.

VERITATS AMARGAS

SSEGURAN que l' govern de Madrid ho fa tant bé, y principalment lo general Azcárraga. Pans de Alemanya suposan que ha rebut felicitacions ab motiu de la movilisació de las tropas que s' han enviat à Cuba. En la terra de 'n Moltrie, es á dir, en lo país clàssich de la previsió y de l' estratègia 'ns admirant y 'ns aplauideixen.

Enorgullimós, y després de inflarnos tot lo que poguem, caemnos á Jeune.

No volém disputar al general Azcárraga l' mérit que puga haver contret posant al altre part del Atlàntic 75,000 homes dintre de un país perentori, ab ordre, ab método, ab facilitat, sense aturullar-se, tal com si mogués los peóns de un tablero de ajedrez. Dirém encare mes: lo general Azcárraga comparat ab lo general Lopez Dominguez que vā tenir al seu càrrec l' envio de las tropas à Melilla, 'ns fá l' efecte de una àguila comparada ab un canari.

Pero, en rigor, l' actual ministre de la Guerra, no fá més que cenyirse al estricte cumpliment del seu deber, al organizar los recursos que 'l país li proporciona. Lo país li entrega tot: homes, diners y ordre: en aquest punt lo país dona protas de una paciencia inagotable.

Y aixó que n' hi ha casi per pàrdela.

Se vā dir al principi dels aconteciments de Cuba que la insurrecció no tenia la més mínima importància. Los sublevats mes que insurrectes y partidaris de una causa política, eran bandolers que buscaven la perduta. La perturbació per ells ocaisionada era joch de pocas taules, y s' havia de acabar en quatre dies.

Desde llavors se 'ns han anat propinat las impresions pesimistas en proporció creixent. Avants las preniam ab gotas, després á culleradas, mes tart á vasos; avuy ens las fican al cos á ampollas... y jo temo que al últim hauré de xarruparlas á garrafes y totas de un trago.

Las petitas dosis de amargura se han anat convertint en grans cantitats de fel y vinagre, que cap més país del mon, sino 'l nostre, seria capás de tragàrselas sense fer escarafalls.

La insurrecció lluny de minvar cundeix. Cenyida en un principi el departament oriental, s' extén avuy y campa per la majoria de las provincias de la isla. Las expedicions filibusteras a bordan sense grans dificultats en aquellas costas. Y 'ls Estats Units, ahont lo laborantisme traballa á la descarada, en lloc de las justas queixas y de las protestas enèrgicas del nostre govern, reben indemniscions com la de 'n Mora y satisfacció humillants com las provocades pel succés de l' Alliance.

Y aquí s' presenta un nou contrast. Un país com el nostre plé de abnegacions, dispositat á acceptar tots los sacrificis, pròdigh de la séva sanch y dels seus candals, contrasta ab un govern debil, imponent, cautelós, sense iniciativa, ni energia, que ab sols haver embarcat 75,000 soldats, ja s' figura que ho ha fet tot, y que s' desmaya de gust ab lo sabó que li donan els alemanys.

Los 75,000 homes han arribat á Cuba. Allà s' troben reunits ab los qu' existian ja, formant tots plegats un contingent que s' aproxima al número de 100,000.

Cent mil soldats son soldats. Y á pesar de tot, diguém ab la mà al cor ofegant tota protesta qu' en aquests moments podría ser taxada de anti-patriòtica: ¿se 'ls veu á n' aquests 100 000 homes? ¿Ahont se troban? ¿Quinas mostras donan de la séva activitat? Quina acció enèrgica y decisiva exerceixen contra 'ls insurrectes?

Del seu heroisme no pot dudtarse'n: son espanyols y basta.

Tot sovint se reben notícies de petits combats entre destacaments migrats y partidas de insurrectes. Los soldats espanyols lluytan ab indomable valor un contra trenta: arrotran la mort ab gran impavidés: algunas vegades dispersan á las partidas y las posan en fuga, may siga sino de moment; y en tots aquests combats se cubreixen de gloria; pero gy què més?

La insurrecció lluny de disminuir, va en aument, y 'l cop decisiu que tothom espera ab ansia, ni s' executa, ni s' preveu encara.

Ab lo sistema d' engranar las forces, y d' escamparlas que s' ha seguit fins ara, es molt fàcil que tinquem insurrecció fins al dia del judici. No s' han de

tenir grans coneixements estratègics pera formarse aquest judici desfavorable. Usant de una comparació vulgar, se pot dir que la guerra, en aquesta forma, equival a donar á las gallinas las fullas de col trinxades, perque las espicossin ab mes comoditat.

Y es aquest l' únic plan que tenen los directors de la campanya?

Li lavoras preparém nos pera fer efectius nous sacrificis, que han de resultar tant ó més estèrils que 's qu' hem vingut realisant fins ara.

Ja s' diu que la guerra que havia de ser acabada á últims d' any, no podrà terminar fins després de la primavera del vinent.

Ja s' assegura que ab los 100.000 homes existents á Cuba no n' hi ha prou, y que 'l govern està disposat a enviar-hi altres 100,000.

Se parla ademés de certas diferencies de criteri entre 'ls ministres y 'l general en jefe de la campanya.

¿Qué hi ha de tot això?

Lo país que tant se sacrifica té un dret indiscretible á que se li parli ab claretat. Ja es prou negra la insurrecció cubana, perque tinga de acabarse d' enfosquir ab tota classe de misteris. Cessin, donchs, las obsecuritats, y sapiguém de una vegada á que atenir-nos.

Si l' heroe de Sagunto, per rahó de la seva edat avansada, ó de las sevas especials condicions de intel·ligència, no s' veu capás de sortir del esbarzer en que s' ha ficat, diguis ab tota franquesa, que per grans que siguin las consideracions que dels monàrquichs se mereix l' autor de la restauració, inmenysament superiors son las que deuen guardarse á la nació.

Ni las conveniencias de partit, ni 'ls interessos dinàstics deuen prevaldre davant de's interessos y de las conveniencies de la nació espanyola.

En aquest sentit l' aplassament de qualsevol responsabilitat que s' pugui contraure, lluny d' evitar un mal, l' agrava, agravant conjuntament la responsabilitat mateixa.

Y 'l poble espanyol, qu' en mitj de sus majors decadències, ha sabut donar probas de soptades energies, la exigirà rigurosament quan vinga l' ocasió, demostrant que no hi ha plasso que no s' compleixi, ni dente que no s' pagui.

P. K.

S' una idea que mereix lo nostre aplauso incondicional, la projectada creació de un gran col·legi laic a Sabadell.

Quan las órdes religiosas estan invadint totas las esferes de l' ensenyansa, es de tot punt necessari respondre á las seves intrusions, desplegant una gran activitat y una energia á tota prova.

Un gran establiment laic d' ensenyansa superior seria un bon reducte per la defensa de la llibertat de conciència, y tots les homes verdaderament lliberts podrian portar-hi als seus fills, ab la seguretat de que no havian de contaminar-se ab lo virus de la preocupació y de la hipocresia que tan grans estragos estan fent en l' actualitat dintre de la nació espanyola.

Si es cert que 'ls marinos espanyols—com pretén D. Antón—careixen del dret de practicar una visita en tots los barcos sospitosos que s' presentin en las nostres aigües jurisdiccionals, i volen fer lo favor de dirme de què servirán, una vegada construïdas les barques canoneras que s' han encarregat á Inglaterra, ab destino á las costas de Cuba?

No ha manat construirlas lo govern del mateix Cánovas?

Trista garantia per la nació espanyola es la existència de un govern que ab los fets que realisa deumenteix las teories que sustenta.

May s' ha vist que puga acabar cap guerra un govern que té l' arma del raciocíni completament espatllada, sortintli tots los trevis per la culata.

Lo Marqués de Olivart vā publicar un article en *La Vanguardia* defensant la conducta del comandant del Conde de Venudito, donant cassa al barco contrabandista L' Alliance. Y s' apoyava, al ferho, en poderoses ràhons d' ordre científich.

Pero ha parlat en Cánovas, y 'l Marqués de Olivart que avants que home de ciència, es conservador, ha cantat la mes ridicul palinodia.

Davant de aquesta dñeilitat de caràcter, ja no es

home D. Antón si en las próximas eleccions de diputats á Corts no l' encasilla.

Serà un conillet de guix dels que á tot diuen a mén, sempre que 'l govern que 's nombra els estiri 'l cordillet.

Los redactors del *Pais* y 'ls redactors de la *Nació*, periódichs republicans tots dos, per mes que l' un es revozionari y pacifich l' altre, han tingut no sé quants desafios.

Resultat: algun petit nyanyo sense conseqüències y algun tiro sense resultat.

Y al camp monàrquich una gran satisfacció, al veure l' armonia que reina entre 'ls republicans.

Verdaderament, es molt trist que la *nació* s' baralli ab el país, sent lo país y la *nació* una mateixa cosa.

Lo discurs de 'n Romero Robledo en l' apertura dels Tribunals es un acte de osadia que farà perdre l' útima esperança á tots los partidaris de la independència del poder judicial.

Clarament va manifestarlo: aquí no hi ha mes que un poder irresponsable: 'l rey. Los ministres responden davant del soberà, y 'ls tribunals han de respondre davant del ministre del ram.

Es dí:—Jo soch l' encarnació suprema de la Justicia; jo y ningú mes.

Justicia romerista pura!

De manera qu' en l' ordre judicial s' acaba de realitzar á Espanya un verdader cop d' Estat.

En Romero Robledo es lo Boulanger de la justicia.

Vaja, això es una delicia

y no falta qui dirà:

—En bones mans está la espasa de la justicia.

Sintomas reaccionaris.

Pares hi ha hagut de alumnos de la Universitat que han acudit molt compungits al bisbe Català, manifestantli que 'ls seus fils han de assistir á las classes de un professor, quals obras de text han sigut condemnadas per la Sagrada Congregació del Indice.

—Y qu' hem de fer, Sr. Bisbe, davant de aquest conflicte de conciència?

D. Jaume ha encés un cigarro, simbol gràfic de la gran satisfacció que tindria la gent nea si ab la mateixa facilitat pogués calar foch al herètic catòdratich autor de aquelles obres, y ha promés als escrupulosos pares, que no omitiria diligència per fer substituir l' obra condemnada, per un altra que no ho signés.

Ab lo qual tenim á la iglesia ficantse en lo que no li importa: en la ensenyansa universitària.

Una cosa es la Ciència y una altre l' Indice. Y no sent aquesta la primera vegada que 's posan en pugna, lo mes procedent seria que 'ls pares verdaderament devots desistissen de fer seguir als seus fills una carrera científica.

En lloc de matricularlos á las Universitats, podrian enviarlos al Seminari, á estudiar teologia y moral majoronesca.

La Ciència diu:—Qui no sigui bò per venir cap aquí, que vagi cap-allà.

CARTAS DE FORA.—**Sabadell.**—Lo dia 9 del corrent se presentaren dos subjectes de no molt bona fàtia á 'n en Pau de la Casilla, peó caminer de la carretera de la Creu Alta á Matadepera. Després de demanarli la direcció de Castellà, digueren que feya dos días que no havian menjat: en Pau de la Casilla parti ab ells lo dinar, los cigarros de la cajetilla y 'ls donà ademés dos rals que portava á la cartera de servei, penjada en una de las pedrals que marcan las distàncies. Apenas se'n anaren notà en Pau que li faltava la cartera, y s' adonà de que á un de aquella miserables, á qui tan generosament havia socorregut, li eixia la corretja per dessota la brusa. Armat de un rasclé se'n anà á ells exigintlos la devolució de la cartera sustraïda, á lo qual li respongueren de mal modo. Desmanegà en Pau lo rasclé y ab lo mànech convertit en garrot, bregà llarga estona contra aquells dos homes en dels quals manejava una vara y l' altre un ganivet, desarmantlos y rendintlos á tots dos, á forsa de valor y lleugeresa, y dientlos:—No us mato perque no ho permeten las lleys de Deu, ni la justicia.—En Pau de la Casilla donà compte de lo succedit á les Autoritats y á la Guardia Civil.

** **Montreal.**—Cremat l' home negre perque 'ls veïns de aquest poble van perdent la costüm de 'nar á missa, va dirigir-los desde la trona 'ls majors insults, diuent que á tots ells se 'ls venia per menos de den céntims. ¡Qui sab si aquest precisament es lo motiu de que no vajan á missa, i siga la por de que se 'ls vengui! A n' aquest ensotanat se li pot ben dir:—¡Quién no portarás pochs de feligresos á las professions!...

** **Bañolas.**—Qui seria que posá l' altre dia á la porta de la iglesia un rétol que deya: «No se permet la entrada á menos de tres céntims?». Es qu' en l' anomenada casa de Deu s' hi ha de cobrar entrada com si sigués un teatre ó un altre siti de diversió?—Fins ara per las criatures que eran portades á la iglesia á ferlas cristianas no hi havia necessitat de pagar cap impost; pero en lo successori s' haurá de pagar una pesseta per criatura baix pena de no ser batejada si 'ls pares no s' hi conforman. Ha de confessarse que hi ha cada ensotanat que quan s' hi posa es capás de fer la pols á n' Gamazo. ¡Quina gana!

VAIG Á FERME FRARE...

Don Anton ho ha dit molt serio
y quan Don Anton ho ha dit
es seguir que 'l gran projecte
á horas d' ara ja está escrit.
Tan bon punt la guerra acabi
que allá á Cuba avuy s' ha armat,
hi enviaré uns quants cents frares
á tota velocitat.
Ells serán—segons lo mónstruo—
los que arreglin lo país
y d' aquella terra 'n fassin
un novíssim paradís.
Vaig á ferme frare,
frare franciscá,
per quan vingui l' hora
d' anar cap allá.

Aquella isla en temps de lluya
es poch menos que un infern;
pero quan la pau hi reyna
iquina vinya, Deu etern!
No diré que 'l sol no apreti,
ni voldré fer jochs de mans
amagant las picardías
de las niguas y caymans.
Pero apart d' aquests mals bitxos
sobre 'ls quals vull corre un vel,
la perléta americana
es un barri iun tres de cell!

Vaig á ferme frare,
frare franciscá,
per quan sigui l' hora
d' anar cap allá.

Los ports semblan plats de crema,
en los camps may s' hi veu pols,
l' ayre es un rebost d' essencies,
sempre pur y sempre dols.
Cada fruya es un colmado
cada planta un obra d' art,
cada auseleit un Gayarre,
cada cubana... ¡la mar!
¡Y volei poblar de frares
aqueell paradis florit
desseguida que la guerra
haji llansat! l' últim crit!

Vaig á ferme frare,
frare franciscá,
per quan vingui l' hora
d' anar cap allá.

Adornat ab lo meu hábit
y escampant benediccions,
jab quin gust correré l' isla
de las platjas als turons!
Al darrera de las árries,
ben muntat y ab lo cap alt,
aniré de vega en vega
y d' estancia en cafetal.
Menjaré la dolsa piña,
beuré canya y rom del fi,
dormiré en ayrosa hamaca
y fumaré Yumuri.

Vaig á ferme frare,
frare franciscá,
per quan vingui l' hora
d' anar cap allá.

Que s' acabí aquesta guerra,
que s' acabí incontinent,
perque 'l dols edén de Cuba
com imán m' està atrayent.
Es precis, indispensable
fecundá aquell gran jardi
ab llevors de bona mena,
ab llevors filles d' aqui.
Y aixó sols podrém lograrlo
transportant frares forts,
que catequisin las ánimas
y sápigau guanyá 'ls cors.

Vaig á ferme frare,
frare franciscá,
y iay! iquina vidassa
quan jo sigui allá.

C. GUMÁ.

HOTEL ESPANYOL

ANT per no coneixer caras novas com per
que 'l tracte que en anys anteriors m' ha
vian donat era molt passadoret, al arri
bar á la població vaig encaminarme di
rectament al Hotel Espanyol.

Pron ho recordava del any passat: l'
espanyolisme d' aquell hotel saltava á
primera vista al arribar á la sala d' entra
da. L' adorno culminant d' aquell de
partament era un retrato de 'n Sagasta,
graciosament colocado entre un pandero
adornat ab cintas grogas y vermellas y
un vano qual país representava una cor
rida de toros.

Involuntariamente, al traspasar lo llindar del 'hôtel, vaig
preguntarm'ho:
—Quina cara deu fer lo retrato de 'n Sagasta aquest any?
Dona dos passos, entro á la sala y miro 'l quadro colocado en
tre el vano y 'l pandero... ¡Hola!...

Llenso una rialla, deixo la maleta en terra, y en lo mateix mo
ment l' amo de la fonda surt del seu escriptori y acompaña la
meva rialla ab una molt mes forta que la que jo acaba de fer.
Lo retrato de 'n Sagasta havia desaparescut. En lloc del d'
ell hi havia 'l de 'n Cánovas.

—¿Y aixó?—vaig exclamar, allargant la mà al fondista, que
'm va reconeixe desseguida.

—¿Qué vol ferhi!—respongué l' home, dirigint la mirada al
retrato:—hem de sostener la reputació del Hotel Espanyol.

—Pero l' any passat no hi havia don Práxedes?

—Oh! ¡l' any passat!... ¿Vol seure una mica?

Lo fondista cridá á un camarer, que 's va fer càrrec de la
maleta, y donantme un copet al jonoll, prossegui diheit:

—L' any passat manava ell... Ara mana l' altre.

—¿Es á dir que aixó es un hotel politich?

—No: es un hotel... práctic! ¿Qui s' pensa que hi vé aquí?
Exceptuant vosté y quatre ó sis personas mes que no portan
altra idea que la de pendre las ayguas, la concurrencia d' aquest
hotel se compón exclusivament de polítichs y gent que viu del
pressupost.

—Pero aixó què té que veure ab lo dels retratos?

—Desgraciat! Es lo secret, lo ressort del meu crèdit. ¿Quin
ha de ser lo meu interès? Estar bé ab los que tenen quartos. Y
¿quins son los que tenen quartos?

—¿Los que manan?

—Exactament. L' any passat—vosté se'n recordará— aquí
no s' veia altra gent que fusionistas. Fusionistas á la taula,
fusionistas al café, fusionistas al jardí, fusionistas en tots los
recòns de la casa. ¡Quin era 'l nom que en la casa sonava ab
mes freqüència?

—El de 'n Sagasta.

—Pues aquí té vosté explicat lo perque 'l seu retrato figura
ra en aquesta sala en lloc preferent. ¿Què m' ha d' importar
á mi en Sagasta? Lo mateix que l' emperador de la
Xina; lo mateix que 'l moro Mussa. Pero 'ls parroquiáns del
establiment eran aquell any fusionistas, y jo no podia eludir
lo compromís de rendir culto públich á la seva imatge.

—¿Que vol dir que 'ls fusionistas aquest any no han vingut?

—No n' hi vist ni un. ¿Cóm vol que s' atreveixin á venir á
pendre las ayguas, si no cobran?

—De manera que avuy....

—La clientela es tota conservadora. Los pobres sagastins,
desde que van caure del candelero, no estan per gastos.... ni jo
estich per fierlos. En cambi avuy los conservadors triunfan y
granjan, y 'n veig en lo deber d' halgarlos colocant en la
presidència del saló lo retrato del seu president.

—Ni una cara de las del any passat veuré aquí?

—Ni una. Tot lo que allotjo es tropa conservadora. En l' ac
tual moment aquí 'l nom de moda es lo de 'n Cánovas. No sent
irà boca que no l' alabi ni veurá ulls que no s' enterneixin al
contemplar la séua imatge. De la mateixa manera que avants
en Sagasta era 'l ídol del hotel, avuy ho es en Cánovas.

La profunda filosofia del fondista 'm tenia admirat. Arri
marse al sol que mes escalfa; posar sempre bona cara al que
guarda la clau del rebost: estar bé ab l' amo.

Y entre tant al vensut, al derribat, girarli l' espalda, tan
carli la porta y suprimir descaradamente lo retrato del seu jefe.

—Escolti—vaig preguntar al amo del Hotel:—¿y si demà
tornan á pujar los fusionistas?

—Tornaré á colocar en lo saló lo retrato de 'n Sagasta. Tinch
amagatzemada la colecció completa de tots los personatges
importantes de la política, y, vingui 'l cambi que vingui, no
poden atraparme desprevigut.

—¿Y si puja la República?

—Conto ab los retratos de 'n Salmeron y de 'n Pi y Margall.

—¿Y si ve la social?

—Tinch lo del company Iglesias.

Las contestacions del 'habil fondista no tenian replica.

L' Hotel Espanyol es lo verdader retrato d' Espanya.
Per guanyarse la vida... es necessari ser ministerial.

FANTASTICH.

ATEMÁTICAS militars.

Suposém que á un general de
mes fama que fets, y que déu
molt més al estrépit del bombo
que al espiatech de's canóns, li
confian lo mando únic, exclusiu,
personal de un exèrcit de
100,000 homes.

Suposém que no sab mourels,
ni portarlos al combat: que s'
t'rrulla y divaga.

Suposém que aquells 100,000 homes no li caben al
caò.

Tot aixó, per supuesto, son suposicions.

Ara bé, si en lloc de 100,000, ne posan 200,000 á
las sevas ordres ¿qué succehirá?

¿No es veritat que si 100,000 l' aturullan, 200,000
arribarán á marejarlo?

¿No es cert que lo que per l' infelis hauria de ser
un alivio, s'convertirá en una doble carga?

Re-ponguin les personas imparcial. Y sobre tot
contestin els qu' en l' estudi de las matemàticas han
arribat siquierá á la regla de las proporcions.

Per avuy no dihem res més.

Y qui li pigui que s' horasqui.

Un inspector de policia vā recullir de un kiosko al
gunas obras de Paul de Kock y otras de la bibliote-

ca Demi-monde que sempre havian circulat lliurement
per tota Espanya.

No desconfio de veure á la policia vestint de barret
de teula com los antichs agutxils del Sant Ofici.

Pero tampoch desconfio de veure una girada de
truitya, que donarà per resultat que 's recullin dels
aradoras de certas llibreries las estampas y 'ls llibres
de anà á missa.

El Correo espanyol, que representa en la premsa
de Madrid al partit carlista, declara que 'l viaje de 'n
Jaumet á Viareggio té per objecte dirigir en persona
un ensaig de cría caballar.

Un entusiasta carli, al enterarse de la noticia, vā
enviar un telègrama á n' en Jaumet, diheinti:

•Serenissim Senyor: ara que sou jove imitáu al
vostre digne papà: dediqueusos á la rassa hungara,
y passareu molts bons ratos.

No es vritat lo que deyan alguns periódichs.

Aquelles diferencies que segons suposaven existien
entre 'l ministre de Ultramar y 'l de Gracia y Justicia,
fins al extrém de creure que havien de provocar
una grave crisis, no han existit mai: eran simples
cavilacions dels somia-truityas.

La prova es que al arribar á Madrid en Romero Ro
bledo 'l primer personatge que vā corre á abrassarlo,
sigué en Castellanos.

Y no pot haverhi rencors entre dos personas que s'
abrassen.

En efecte.

Pero també podria ser que aquell parell de punts
de la comèdia conservadora, baix l' apariencia de un
abrás, lo que fessin realment fos comprobar si 'ls ha
via crescut molt la panxa.

Y que després de la prova s' diguessen:

—Encare 'ns podém abrassar.... Encare no la tenim
prou plena... no signém 'ntots.... continuém.

Una frasse de un ministre conservador:

—Es necessari acabar la guerra ofegantla ab soldats.

Vulga Déu que la frasse aquesta no 'storni per pas
siva, y que no vejém mai acabar los soldats ofegant
los ab la guerra.

•Quina idea mes estupenda la de D. Antén!

Ja està desirant que la guerra de Cuba termíni
per que dirian?

Bén clarament ho ha manifestat; per omplir l' isla
de frares de totas menas.

Perque ell ho té ben averiguat. La causa de la ins
urrecció cubana no es com molts se figuraren lo dis
gust provocat pel mal govern, y per la péssima ad
ministració que durant tant de temps ha estat exp'ontant
de mala manera aquell país... No senyors.... ¿Y doncs
que s' figuravan? La causa de tot es la falta de cre
encias religiosas, que s' ha ensenyorit de la rassa blanca
y de la rassa negra.

De manera que ja ho té decidit. Aixis que l' exér
cit, arrostant las balas dels insurrectes y la peste del
clima, haja tret las castanyas del foix. D. Antón hi
enviará un altre exèrcit de frares y capellans á crus
pitals ab tota tranquilitat.

•Aisa amigo, Sr. Marqués de las Cinquillas, quina
ganga! Ja cal que començá á preparar tots aquells
barcos de la Companyia Trasatlàntica que portan
noms de sants. ¡Quin cop de transportar frares y grans
cargaments de administrics mes ó menos religiosos!
Tractantse de Cuba per vosté 's fà la festa.

Pero, escolti: ¿no valdría mes que li regalessin l'
isla de una vegada?

Lo governador de Madrid continua fent perseguir
desafordadament als cegos que cantan coplas alussivas
á la guerra de Cuba.

Pero ¿qué dirán los pobres cegos de Madrid que pu
ga treure de test al governador de la província?

•Qui sab! Potser en aquesta qüestió hi venhen molt
més els cegos que 'ls qu' estan ab los ulls oberts!

El cólera 's troba á Tanger, causant algunes victi
mas.

Aquí, en cambi, estém esperant que 's propagui l'
epidèmia de la cólera popular, qu' es l' única qu' es
necessita á Espanya pera fer net de una vegada.

En tot' Italia s' està celebrant actualment lo 25th aniversari de l' entrada dels italians á Roma.

Vinticinch anys que 'ls ultramontans protestan fins
davant de las potestats celestials contra un fet que
ha arrodonit la unitat d' Italia. Y lo qu' es al Cel,
ni menos se 'ls escuchan.

•Lo Papa Lleó XIII ha donat ordre de que mentre
se celebren las festas de la unitat italiana permanes
quin tancadas totes las iglesies de Roma.

SOLUCIÓ JUSTA

Ja qu'en Cánovas diu qu'es necessari enviar forsa frares per espanyolizar al cubans, lo millor fora ferlos marxar desseguida;

y fer tornar als pobres soldats. Aixis estalviariam vidas y diners.

Fins à cert punt lo Papa es lògich: desde l'moment que de res serveixen las oracions, lo mes procedent es que's tanquen las iglesias.

Ara no caldrà sino que aqueixas festas que han de durar poch dias, las fessen durar tot l'any, y aixis las iglesias ja no tornaran à obrir-se may mes.

Y aixis podrian dir que 'ls ultramontans havian ben perdut l' oremus.

Calificació del últim acte de 'n Romero Robledo feta pel periòdich silvelista: *El Tiempo*:

«Lo discurs pronunciat en l'obertura dels Tribunals constitueix una provocació que dirigeix un *advocat de seu*, à tota la magistratura espanyola.»

Com se compren tot seguit
la frasse no te malicia:
un advocat de seu
que està assecant la justicia.

Llegeixo:

«No té nom l'atrocitat comesa contra'l jutje municipal d'Alicant, Sr. Orts. Contra aquest senyor se presentà al any 85 una querella que signé desestimada. Donchs bê, fundantse ab ella lo Sr. Romero Robledo ha decretat la séva cessantia per no haverse prestat à certs maneigs del cacich de aquella província.»

Y això no es mes que un granet de anís.

Després aniran venint las atmetllas de Arenys.

Fins que tothom al tenir que tragàrselas si's plau per forsa s'escanyussi.

Un'altra vegada que 'l Nunci passi per las estacions de Catalunya, serà precis que l'Ajuntament de cada una d'elles si vol oferirli 'ls seus respects se presenti acompañat del nunci de la corresponent població.

Aixis tenen de ferho especialment los pobles industrials.

Que may puga dirse d'ells que anteposan los nunciis estrangers, als nunciis nacionals.

A L'INSERTAT EN LO ULTIM NUMERO

- 1.ª XARADA.—*Papiol.*
- 2.ª TRENCÀ-CLOSCAS.—*El Federalista.*
- 3.ª GEROGLIFICH.—*Las Francesillas.*

Han endavinat totes las solucions los ciutadans Mohamet Kader-Nera, J. Liquem O., P. de Reus y Clara Dou; n'han endavinadas, 2, J. Navarro, Perico O. R. y Un Salamero; y 1

no més un Calderi y Joan de las Guatillas.

—Del Agusti?

—No: del que tots dos acabém d'anomenar.

CINTET BRUN.

GEROGLIFICH

D. I

: IA : E

Divendres

KT
ANA

CLARA DOU.

XARADA

Sent prima-dos sens igual
y à mes tercera-segona
éncare no creus Ramona
poder pescá à n'en Total?

TONET BRUFAU.

ENDAVINALLA

Sempre vaig detrás las donas,
tant si son lletjas com macas,
com si son grossas, com flacas,
com dolentes y com bonas.
Qu'estich fora observarás
(may adintre) dels salons....
No t'donch mes explicacions
perque al cap y al fi m'veurás.

AGUILETA.

TRENCA-CLOSCAS

LLEÓ R. PLET

Roda.

Formar ab aquestes lletres lo nom de un carrer de Barcelona.

H. VILA M.

CADENA DE PUNTS

GALÁN PER TOT.

CONVERSA

—De qui portas dol Serafí?
—Del meu germà.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR

Ciutadans: Pep del Pap, J. Gran Llane, J. F. Llera, F. Mas, S. Portas, P. de Reus, J. Huguet Vilafra, qui, Galàs per tot, Borilla, Joan de la Caixa gran, P. Llaso, J. Vilà, U. Adosa, Un Promés, C. G. ià Redenbach, Francisco Bassi, A. Polty J., F. Elizas, Gregori de la Banya, Barber de Port-bou, J. O. R., Ll. M. Quiatana, Noy de Caldas de Montbuy, y A. Garrigó: —Lo que 'ns envian aquesta senyala no fa per casa

Ciutadans: J. Torras Llopert, J. Robert, E. Nomigra, Ricardo Anguila, Anton Portabella, Joseph Casellas, Agulets, N. B. Aruro, Simón Dorris, Clara Dou, J. Liquem O., Gouinella poètic, Antonel del Vendell, Joan Torras, Rhama S. Ama, P. P., Junera, Joan de la Carbassa gran, Lluís Guàzin, X que, Ricart, Pujol y N. Perelló: —Inserarem alguna cosa de lo que 'ns envian.

Ciutadà M. Posell: No 'ns agradava agradar. —E. V. Ho aprofitava'n. —E. Ametller: L' article va bé y serà aprofitat. —J. Asmarats: Idem la poesia. —Quim Artigayré: Idem l'article que 'ns remet. —Lluís Salvador: La poesia va bé. —A. Camparol: L' article ressalta a llarg y diluhit. —Andreuhet dels Cornills: Pot anar. —A. Jane Tocaneyà: En un o altre dels almanachs lo compàrtiu. —Japet de l' Orge: Va bé. —A. Llimoner: Idem. —M. Augué: Es fluix. —Los Trabajadores: L' assumpte no té prou importància. —J. Oviana: Garbells lo que 'ns envia pot aprofitarse b'stant. —Joan Vilaseca: Rebuta la reresa: va bé. —E. Sunyer: Aprofitaré alguna cosa. —A. del Corral: Si 'ns hauria de agradar una mica. —Martí R. Volló: La publica ém. —A. Font F.: No pot aprofitar-se'n que la idea. —Dolors Mon: Vá bastant bé. —J. Bagués: L' article resulta molt casull. —J. Gràcia Jullà: La poesia està escrita ab facilitat: però té poca consistència. —M. P. Laos: No fa 'l pès. —J. F. y C. Morell: No l' acaben d'ençàndre. —P. Gudes: No 'ns agrada prou. —Serapi Guitarrà: Aprof aré un algú epigramas s'ha descuidat la solució de la xarda. —Sanch de Cargol: Es flu xet. —Jeph de Jespus: Vá bé y 'l publicarem. —Variros republianos: Als farots ni per broma hén de imitarlos. —Japet de l' Orge: Està bé; però es tant realista.... —J. Bover Casellas: Veurem de aprofitar. —F. Guerres: Si 'ns envia: lo virem rebre y mil gràcies. —Pet del Cafè: Utilizaré alguna cosa. —E. Llavyol: La idea està bé; però la verificació deixe molt que desitjar. —F. Renom: Rebuta los dibuixos: procura ém publicarlos. —J. Pont y Espasa: Idem los versos. —J. Viñar: N' aprofitarem alguns. —M. Badia: Està molt bé: gràcies. —Rossendo Pons: Idem per lo que 'ns envia. —León de Gizzana: No, senyor: no n' hi van. —Ua A. Venadell: No 'ns acaba de agradar: los versos sou poch fàcils y l' idea poch nova. —Ramonet R.: Està molt bé y gràcies. —Ua del Baix Ampurdà: L' article n' encaixa ab lo gènere del Almanach. —A. Tívol: Aigües se'n aprofitaran. —J. M. C.: Precurseràm complaire'l. —J. Casellas: No 'ns agrada prou. —J. M. Puig: Li agraha l' oferiment; però no podem acceptar-lo.

LOPEZ, Editor. —Rambla del Centro, 20

A López Robert, impressor, assalt, 63. —BARCELONA

Disapte próxim dia 28 NÚMERO EXTRAORDINARI de
LA CAMPANA DE GRACIA
8 planas d' ilustració y text preu 10 céntims